

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Ktoś, kto nie zna historii Łączki, nie zna i nie zrozumie historii Polski.

prof. Krzysztof Szwagrzyk

Idea projektu

Idzie mi o mego syna Tadeusza, [...] który dnia 7 kwietnia 1946 r. został aresztowany [...]. po aresztowaniu [...] zaginął bez wieści, a wszelkie moje poszukiwania pozostały bez rezultatu.

[...] mimo upływu 10 lat od chwili ujęcia dotychczas nie dał znaku życia.

Stefania Łabędzka, matka Tadeusza Łabędzkiego, działacza niepodległościowego i żołnierza Narodowego Zjednoczenia Wojskowego

Zbrodnicze systemy totalitarne nie tylko wymordowały miliony obywateli polskich – dzieci, kobiet i mężczyzn – ale zacierają ślady swych zbrodni poprzez ukrywanie miejsc pochówku ofiar. Skazywało to rodziny na wieloletnie cierpienia wynikające z niemożności ustalenia losów najbliższych i miejsc ich pochówku. IPN od lat próbuje odnaleźć miejsca ukrycia szczątków ofiar niemieckiego nazizmu i komunizmu. Wśród poszukiwanych są nadal bohaterowie zasługujący na szczególną pamięć, jak płk Łukasz Ciepliński, gen. August Nil-Fieldorf czy rtm. Witold Pilecki. W ramach niniejszego projektu chcemy pokazać dramatyczne losy i bohaterskie życiorysy, najnowsze ustalenia nauki, prace specjalistów z różnych dziedzin oraz fascynujące historie poszukiwań w różnych miejscach, których symbolem stała się warszawska „Łączka”.

Prace poszukiwawcze na Łączce - Kwaterze Ł. na warszawskich Powązkach, fot. P. Życieński/IPN

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Oni mieli zniknąć bez śladu. Łatwiej zatrzeć pamięć, kiedy nie ma grobu.

Aniela Steinsbergowa, adwokat w procesach rehabilitacyjnych ofiar komunizmu

Cele projektu:

- wspieranie wychowania patriotycznego i przywiązania do „małych ojczyzn”
- kształtowanie postaw empatii wobec ofiar systemu komunistycznego, odpowiedzialności za swoje czyny i decyzje, poszanowania dla życia ludzkiego i nakazów kultury i religii dotyczących grzebania umarłych
- rozbudzanie ciekawości badawczej, ukazywanie integralności nauki i interakcji między jej różnymi dziedzinami; poznawanie warsztatu pracy historyków, archiwistów, genetyków i archeologów
- rozbudzanie zainteresowania historią najnowszą, kształtowanie nawyku śledzenia informacji dotyczących odkryć i ustaleń

Łączka to jest mój punkt odniesienia. I wobec tego, kim jestem, i wobec tego, kim chciałabym być.

Wypowiedź wolontariuszki – uczestniczki prac poszukiwawczych na warszawskiej „Łączce”.

Dla kogo projekt

Do uczestnictwa w projekcie zapraszamy młodzież - grupy uczniowskie z kl. VIII szkół podstawowych i ze szkół ponadpodstawowych wraz z nauczycielami, harcerzy, członków organizacji młodzieżowych, krajoznawczych czy innych. Grupa projektowa nie może liczyć więcej niż 6 osób i musi mieć pełnoletniego opiekuna.

Spotkanie uczestników projektu w Przystanku Historia Centrum Edukacyjnym IPN im. J. Kurtyki w Warszawie, fot. P. Życieński/IPN

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Przebieg projektu

Bardzo prosimy o zapoznanie się z poniższym tekstem i dokumentami zamieszczonymi na stronie projektu, zwłaszcza z regulaminem.

Projekt polega na udziale w sesjach naukowych - spotkaniach ze specjalistami biorącymi udział w poszukiwaniach nieznanymi miejsc pochówku zgodnie z harmonogramem ustalonym przez koordynatora (zob. koordynatorzy). W czasie roku szkolnego 2021/22 w zależności od regionu odbędzie się od 3 do 5 takich spotkań (zob. harmonogram). Na każdym ze spotkań uczestnicy będą mogli zobaczyć unikalne materiały, wykonać zadania związane z poszukiwaniami, zadać pytania historykom, archiwistom, archeologom, antropologom. Efektem tych sesji naukowych ma być dwuminutowa etiuda filmowa – refleksja uczestników nad tematyką projektu. Film należy przesłać do 10 maja 2022 do koordynatora regionalnego. W zależności od sytuacji pandemicznej uczestnicy zostaną także zaproszeni na objazd naukowy związany z miejscami poszukiwań.

...uważam ten projekt za ciekawą przygodę; interesujący jest proces poszukiwań czegoś co do końca miało zostać tajemnicą.

Wypowiedzi uczestników projektu

Warsztaty dla uczestników projektu,
Gdańsk, fot. J. Hlebowicz/IPN

Warsztaty dla uczestników, Bielsko-Biała.

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Ścieżka wirtualna – zwłaszcza dla szkół poza Polską

Zeszlóroczne doświadczenia i opinie uczestników przekonały nas do pozostawienia wirtualnej ścieżki uczestnictwa w projekcie. Do udziału za pośrednictwem Internetu zachęcamy szczególnie szkoły działające poza granicami Polski, które nie mogły dotąd uczestniczyć w projekcie. Grupy, które chcą wybrać tę ścieżkę, prosimy o kontakt z p. Martą Chmielińską (marta.chmielinska@ipn.gov.pl) lub p. Patrycją Leszczyńską (patrycja.leszczyńska@ipn.gov.pl), by ustalić szczegóły udziału w projekcie on-line.

Zadanie finałowe...

to nakręcenie filmu/etiudy/spotu poświęconego pracom poszukiwawczym. Autorzy mają pełną swobodę jeśli chodzi o użycie środków wyrazu, szczegółową tematykę etc., jednak **film powinien być związany z tematyką projektu – poszukiwaniem miejsc pochówku ofiar reżimów totalitarnych lub być refleksją nad losem ofiar i ich rodzin.** Dzieło nie może zawierać treści drastycznych lub nie nadających się do publicznego odtworzenia.

W kolejnych edycjach otrzymywaliśmy bardzo udane animacje, filmy, które operowały metaforą i symbolami, ale też takie, które pokazywały konkretne miejsca i wydarzenia, związane z historią małych ojczyzn. Niektórzy zdecydowali się na odtworzenie przebiegu poszukiwań, pokazując rolę specjalistów z poszczególnych dziedzin nauki. Wybór treści, napisanie scenariusza, użytych środków zależy wyłącznie od autorów filmu, jednak zależy nam, by film był autentycznym głosem młodych ludzi, wyrażał ich emocje i przemyślenia.

Poszukiwania ofiar reżimów totalitarnych są dla nas przemyśleniem nad ich losem i losem ich rodzin. Zagłębiamy się bardziej w historię i uświadamiamy sobie to co przeżywali nasi przodkowie.

Wypowiedzi uczestników projektu

Film nie może być dłuższy niż dwie minuty. To całkiem sporo czasu, a zdarzało się, że otrzymywaliśmy bardzo dobre i przemyślane dzieła, które trwały jeszcze krócej. Filmy dłuższe – zgodnie z regulaminem – nie będą oceniane.

Filmy będą publicznie odtwarzane, zatem nie można użyć elementów, które są obwarowane prawami autorskimi – np. muzyka. Istnieją jednak domeny publiczne (np. <https://www.vireomedia.pl/muzyka-do-filmow/>), a wykorzystanie niewielkich fragmentów utworów do celów niekomercyjnych czy edukacyjnych jest dozwolone. Film powinien zostać przesłany w wersji elektronicznej na nośniku typu pendrive lub za pośrednictwem mediów internetowych na adres koordynatora regionalnego.

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Harmonogram projektu:

Do 9 listopada – rekrutacja do projektu – przesłanie karty zgłoszenia (zamieszczona na stronie IPN <https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/konkursy-i-projekty/laczka-i-inne-miejsca-p>) do koordynatora regionalnego (zob. koordynatorzy)

Listopad – marzec – realizacja projektu zgodnie z harmonogramem opracowanym przez koordynatora regionalnego

Kwiecień – objazd naukowy po miejscach związanych z tematyką projektu; objazd będzie realizowany w zależności od sytuacji pandemicznej. Możliwe jest przeniesienie go na inny miesiąc w zależności od harmonogramu działań koordynatora regionalnego. Udział w objeździe jest bezpłatny.

Uczestnicy projektu na Łączce, fot. K. Sachnowska/IPN

***Chcę poznać ciekawe miejsca, gdzie jest pełno historii
i kiedyś się tam wybrać***

Wypowiedzi uczestników projektu

Do 10 maja 2022 r. – przesłanie finałowego zadania – etiudy filmowej związanej z tematyką projektu na adres koordynatora regionalnego

Ogłoszenie grup zakwalifikowanych do finału nastąpi 23 maja 2022 r.

Planowany termin finału: **7 czerwca 2022 r.** Możliwe jest przeniesienie go na inny termin w zależności od sytuacji pandemicznej.

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Final III i IV edycji projektu, fot. A. Wierzchowska/IPN

Adresy mailowe koordynatorów projektu:

Oddział w Białymstoku:

marta.chmielinska@ipn.gov.pl i patrycja.leszczynska@ipn.gov.pl

Delegatura w Bydgoszczy:

kamila.churska@ipn.gov.pl i joanna.krzemien@ipn.gov.pl

Oddział w Gdańsku:

artur.chomicz@ipn.gov.pl i anna.dymek@ipn.gov.pl

Oddział w Katowicach – biuro w Bielsku-Białej:

marek.lukasik@ipn.gov.pl

Oddział w Łodzi:

magdalena.zapolska-downar@ipn.gov.pl

Oddział w Rzeszowie:

zenon.fajger@ipn.gov.pl

Oddział w Szczecinie:

maciej.frycz@ipn.gov.pl i hubert.siminski@ipn.gov.pl

Oddział w Warszawie:

dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

Centrala:

renata.bieniek@ipn.gov.pl

kamila.sachnowska@ipn.gov.pl

Projekt jest objęty Patronatem Narodowym Prezydenta RP, Pana Andrzeja Dudy.